

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 5. septembra 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 104.

Janko Jovan:

Trgovina z žitom v letu 1924-25.

Leto 1924/25 je bilo za žitno trgovino v marsičem presenetljivo. Kakor že prejšnja leta, tako je tudi v tem letu prišla žetev, za katero nam je manjkalo statističnih podatkov. Poročila, ki nam jih je dalo poljedelsko ministrstvo, niso bila zanesljiva. Obetala se nam je v pšenici srednje dobra, a v koruzi prav dobra letina. Dočim se je napoved glede koruzine letine vresničila, so bila poročila glede pšenice pretirana.

Prvi zaključki za novo pšenico so bili napravljeni v Bački na temelju cene Din 250.— pariteta postaja v Bački. Kakor hitro pa se je pričela žetev in se je videlo, da moramo pričakovati kvantitativno in kvalitativno slabe uspehe, so pričele cene takoj bititi kvišku, tako, da so se dvigale v mesecu juliju polagoma od 300 do 380 Din za 100 kg. Na tej bazi so ostale cene do srede decembra 1924. Med tem so prišla poročila o neuspeli letini iz Poljskega, Ogrskega, Rumunije in Bolgarije, kar vse je zelo pojačalo povpraševanje po blagu. V Vojvodini so se pojavili žitni trgovci iz inozemstva. Koncem leta je notirala pšenica na novosadski borzi že Din 430.—. Akoravno je kazal tečaj dinarja na zunanjih tržiščih čvrsto tendenco, vendar ta pojav ni imel prav nikakega vidnega vpliva na razvoj naših cen. Vodilna vloga nad cenami žita je prešla na Ameriko, kjer je pšenica izredno dobro obrodila. Vpliv Amerike bi mogla paralizirati edino le Rusija, a ta je imela slabo žitno letino. Tako je bila Ameriki prisojena preskrba vseh evropskih v prehrani pasivnih držav, in Amerika je jela iz te situacije črpati v obili meri svoje koristi. Amerikanska tržišča so odločevala celo leto cene žitu. V Ameriki se je vnel hud boj med haussisti in baissisti, ki je imel za posledico neprestano nesigurnost v cenah do konca decembra 1924. Od novega leta naprej pa so cene stalno rastle, tako, da je notirala pšenica početkom februarja že Din 500.—, kasneje je sicer cena nekoliko odjenjala, vendar je notirala bačka pšenica še sredi junija Din 460.—. Pri žitni trgovini so bili zlasti letos trgovci v Vojvodini na boljšem kot oni v oddaljenih krajih, ker so imeli vedno priložnost izvoza. Naši trgovci so mogli kriti potrebo le sproti, ker izvoz preko naših obmejnih postaj skoraj nikdar ni konveniral.

Dva faktorja sta bila zlasti, ki sta ovirala žitno trgovino v naših krajih. Prvi je visoki železniški tarif, drugi pa izvozna carina. Vsled visoke prevoznine že vsa leta po vojni stagnira in ostajajo tudi naši mlini nezaposleni, ker preneso veliko bolj visoko prevoznino mlinski izdelki, kakor pa žito. Izvoz po Donavi je omogočil, da je bila žitna trgovina pri vedno živahnem povpraševanju po blagu stalno zaposlena, a za našo trgovino se je nekoliko zboljšala situacija šele tedaj, ko se je vsled padca lire pričela ameriška pšenica uvažati tudi k nam. Od aprila meseca naprej je nakup pšenice v Vojvodini za nas popolnoma prenehal. Dasi pa se je žitna trgovina z uvažanjem ameriškega blaga nekoliko poživila, ista vendar ni bila v nikakem razmerju z našo potrebo. Znano je, da je cenejša življenje v Italiji kakor pri nas in naravno cenejša tudi delavne moči. Posledica tega je bilo, da so italijanski mlini zelo uspešno konkurirali z našo mlinsko in-

dustrijo, vsled česar se je uvozilo neprimerno več gotovih izdelkov, kakor pa pšenice.

Iz navedenega je razvidno, da se žitna trgovina ne more veseliti dobrih uspehov v preteklem letu. Ker pa je končno žitna trgovina precej pomemben davkoplačevalec, bi bilo v interesu države same, da odstrani težave, s katerimi se ima naša žitna trgovina boriti. Prva zahteva žitne trgovine bi bila, da se vpelje diferencirana prevoznina za žito in mlinske izdelke. Imamo mlinov dovolj, in njihova kapaciteta ne zadostuje le, da more z lahkoto kriti celokupno potrebo v mlinskih izdelkih naših krajev, temveč je tolika, da bi mogla mleti tudi za izvoz in to tembolj, ker so kraji ob celi naši severni meji v prehrani pasivni in bi mogli postati naši dobri odjemalci. V interesu države je tedaj, da podpre z refakcijami pri železniški voznini naše mlino, ker s tem ne le, da zaposli propadajočo mlinsko industrijo in hirajočo žitno trgovino, temveč doseže k kratki, da se ne izvažajo žito v surovem stanju, temveč da se izvažajo mlinski izdelki.

Prav tako je treba pametne revizije uvozne in izvozne carine. Smo sicer res agrarna država, a ravno izkušnja iz preteklega leta nam je pokazala, da je v interesu nižjih slojev pod gotovimi okolnostmi dovoliti prost uvoz žita. V času, ko je notirala pšenica v Bački Din 500.— za 100 kg, preskrbela je naša trgovina mlino z inozemsko kvalitativno boljšo pšenico po ceni 400 Din pariteta naše postaje. Ta razlika v ceni je tako velika, da se ne sme uvoz inozemskega žita kratkomalo preprečiti, ker se pri tem čuvajo sicer interesi enega dela državljanov, dočim se prezro interesi najpotrebnejših slojev. Ravno v časih, ko so izvozili iz Vojvodine več žita, kakor bi ga smeli, morajo biti odprta vrata tuji konkurenti, da cene ne prekoračijo svetske paritete. Uvidevamo pa potrebo obtežiti uvoz mlinskih pridelkov, ker se s tem podpira naša mlinska industrija, a iz stališča draginskega vprašanja so interesi konsumenta varovani že z možnostjo uvoza inozemskega žita.

Daljna ovira v razvoju naše žitne trgovine so finančne prirode. Plačilni pogoji našo žitno trgovino zelo otežujejo. Dočim mora plačati veletrgovec vse tako po odpremi blaga, se pri nas plačila zelo zavlačujejo. Plačilo proti duplikatu voznega lista je pri naših trgovcih nemogoča stvar, za plačila proti takojšnjemu plačilu po prejemu mora čakati redno par tednov. Take plačilne razmere silijo trgovca najemati bančna posojila, a kakor hitro mora trgovec računati z bančnimi obrestmi, je že postal nekonkurenčen. Kreditno možnost odjemalcev je danes težko pravilno oceniti in tako se stalno množe slučaj, da postanejo odjemalci, ki so bili še pred kratkim na najboljšem glasu, v času, ko je treba, da zadostijo svoji obvezi, nesolventni.

Vse navedene težave in ovire, s katerimi mora žitni trgovec računati, dokazujejo v dovoljni meri, da položaj žitne trgovine ni ravno rožnat. Posledica tega bode, da bo marsikatero podjetje, ki je še pred kratkim razvijalo živahno poslovanje, pod težo opisanih razmer veselo, če more preiti v mirno likvidacijo in poskušalo udeležiti se drugod. Trgovske hiše, ki razpolagajo z zadostnim lastnim kapitalom, bodo s težavo vzdržale ta boj za obstanek, vse pa, ki se naslanja na tuj kapital, bo moralo svoj delokrog omejiti ali pa zapustiti konkurenčno bojišče.

Ivan Mohorič:

Po podpisu trgovske pogodbe z Avstrijo.

Takoj ko je izšla naša nova avtonomna carinska tarifa, so se obnovila po zimi prekinjena pogajanja z Avstrijsko republiko, ki so sedaj zaključena in so bile sklenjene konvencije včeraj podpisane. Podpisana je konvencija za veterinarski sporazum, za obmejni promet, splošni del trgovske pogodbe, kakor tudi tarifni del trgovske pogodbe. Tarifni del pogodbe, ki je za nas najvažnejši, je bil sklenjen baš v časih, ko se je nahajala vlada v krizi in je s trgovskega stališča ugoden, ker predvideva znatno znižanje carinskih postavk za uvoz mnogih vrst predmetov, na katere je določila nova carinska tarifa visoke uvozne carine.

Manj ugoden in deloma celo kritičen pa je s stališča zaščite nekaterih važnih panog naše domače industrije, ker v tem ciziru nismo mogli obdržati minimalnih carin naše avtonomne tarife, marveč se je dalo z znižanjem postavk znatne koncesije avstrijskemu uvozu.

Pogodbena tarifa za uvoz predmetov iz naše države v Avstrijo ima 74 postavk, od katerih je 34 postavk vezanih, kar pomeni, da smo si zagotovili, da se sedaj veljavne tarife tekom pogodbene dobe ne bodo povišale, a 40 carinskih postavk je znižanih. Vendar pri naših glavnih uvoznih predmetih v Avstrijo nismo dosegli bistvenih carinskih popustov. Na tem dejstvu pa okolnost, da ima Avstrija avtonomno majhne carine na uvoz prehranjevalnih predmetov, ničesar ne menja.

Naš izvoz v Avstrijo.

Po zadnji statistiki našega izvoza v Nemško Avstrijo za leto 1923 igrajo najvažnejšo vlogo sledeči predmeti, katerih izvozna vrednost je znašala nad 20 milijonov dinarjev:

Vrednost v milijonih dinarjev:

I. Zive živali	961
II. Zito	496
III. Mlinarski proizvodi	171
IV. Sadje	127
V. Mleko in jajca	85
VI. Svinec	62
VII. Konoplja in lan	42
VIII. Volna	45
IX. Gozdarski izdelki	41
X. Organske spojine	35
XI. Premog	33
XII. Industrijske rastline	27
XIII. Neorganske spojine	24
XIV. Železo	24
XV. Koža	21

Skupaj 2094

Naša trgovinska bilanca z Avstrijo je bila leta 1923 aktivna za 90 milj. dinarjev. Naš uvoz iz Avstrije je znašal 2238 milj. Din, dočim je naš izvoz v Avstrijo znašal 2328 milj. Din.

Trgovinska bilanca l. 1925.

Leta 1924 se je ta aktivnost še mnogo povečala in sicer je znašal naš izvoz v Avstrijo 2332 milj. Din, dočim je naš uvoz iz Avstrije znašal samo 1625 milj. Din in je torej aktivnost salda povečana na 707 milj. Din.

Leta 1925 je naš izvoz v Avstrijo v prvi polovici vsled vpliva nove avstrijske avtonomne tarife nekoliko nazadoval in je padel na 784 milj. dinarjev. Sigurno je, da je povišanje ažijskega vpliva tudi na zmanjšanje uvoza, posebno pa sedaj v drugi polovici letošnjega leta nova avtonomna carinska tarifa, katere postavke so znatno višje od dosedanjih. Na naš

izvoz pa bo ugodno vplivalo znižanje odnosno ukinitve izvozne carine na glavne poljedelske produkte, kakor tudi na živino.

Po vrednosti izvoza posameznih vrst blaga opazujemo med letom 1923 in 1924 mnogo izprememb, katerih vzrok je treba iskati predvsem v izmenjenih valutni in trgovsko-politični situaciji. Leta 1924 sledijo po vrednosti posamezne vrste blaga po sledečem redu:

Vrednost v milijonih dinarjev:

I. Zito	478
II. Zive živali	463
III. Meso	342
IV. Mleko in jajca	217
V. Mlevski proizvodi	181
VI. Svinec in njegove spojine	103
VII. Sadje	78
VIII. Volna in dlaka ter surove kože	88
IX. Konoplja in lan	50.9
X. Premog	41
XI. Proizvodi šumarstva	40
XII. Organske spojine	33
XIII. Usnje in usnjarski izdelki	24
XIV. Ostanki pri predelavi poljedelskih produktov	19.9
XV. Lesni izdelki	17
XVI. Železni izdelki	14.5
XVII. Neorganske spojine	14.5
XVIII. Zelenjava in povrtnina	13.7
XX. Zemlja in kamen	11
XIX. Rastline za industrijo	12

Skupaj 2241.5

Dočim znaša vrednost ostalega blaga 91

Govedo — prašiči.

Pri sedanji tarifni pogodbi nismo glede goveje živine dosegli nikakih znižanih carin in smo se vsled tega morali omejiti na vezanje obstoječe uvozne avstrijske carine.

Edino znižanje, ki smo ga dosegli je znižanje na masne svinje in sicer od 5 na 3 zlate krone na 100 kg. Pa tudi ta olajšava ne pride za naše kraje v poštev, ker mi izvažamo samo mesne prašiče in ne debelih svinj, ki so izključni izvozni predmet Vojvodine. Na mesne prašiče je ostala še nadalje carina 9 zlatih kron v veljavi. Izvoz prašičev v Avstrijo je znašal 1923. leta 392 milj. Din, dočim je izvoz govedi znašal 219 milj. Din.

Konji.

Nadalje smo dosegli znižanje uvozne carine z Avstrijo za delovne konje in sicer za konje nad 2 leti stare od 80 na 60 zlatih kron, torej za 25 odstotkov in za konje pod dvema leti pa od 40 na 30 zlatih kron. Vrednost izvoza je znašala leta 1923 za belgijske in norške konje 5 milj., leta 1924 pa 3.6 milj. Din, za ostale rase leta 1923 22 milj., leta 1924 pa 24 milj. dinarjev, za žrebce leta 1923 15 milj. dinarjev, dočim je leta 1924 padel na 1.7 milj. Din, medtem ko je izvoz konj za klanje, ki so oproščeni od uvozne carine, znašal leta 1923 39 milj. Dni, leta 1924 pa 21 milj. Din.

Perutnina.

Pri perutnini se nahajamo z našim izvozom v Avstrijo na drugem mestu, ker izvažamo Madžarska 8-krat toliko perutnine v Avstrijo kot mi. Zato je glavno v interesu Madžarov, ki že itak vodijo pogajanja za trgovinsko pogodbo z Avstrijo, da si priborijo v tem oziru znižanje carine, ki bo potem tudi avtomatično pripadlo po klavzuli največjih ugodnosti naši državi. Za živo perutnino smo vezali po-

godbeno uvozno carino 8 zlatih kron na 100 kg, dočim smo za zaklano perutnino dosegli znižanje od 25 na 15 zlatih kron. Vrednost uvoza žive perutnine v Avstrijo je leta 1924 znašala 9,8 milj. Din, zaklane pa 75,5 milj. Din.

Dalje smo dosegli znižanje tudi za rečne ribe in jezerske ribe, ki so važen eksporten artikel Slavonije, kjer pa nam Madžari in Čehi ostro konkurirajo. Za eksport iz Slovenije seveda ta predmet vsled pomanjkljive organizacije za enkrat ne pride v poštev. Izvoz vseh rib v Avstrijo predstavlja po vrednosti le 3 milj. Din.

V splošnem se je proti naši zahtevi po znižanju carine na živino od avstrijske strani povdarjalo predvsem dvoje in sicer:

1. Da so avstrijske carine razmeroma že itak zelo majhne ter da se jih more smatrati za oviro uvoza;

2. pa je glavna ovira naša izvozna carina, ki jo lahko avtonomno znižamo, odnosno odpravimo, ako ovira naš izvoz. Ta zadnja pripomba je pravilna in kakor smo videli je tudi vlada v tem oziru že storila potrebne korake ter je izvozno carino na govedo ukinila.

Zito — moka.

Za žito, katerega uvoz stoji v prometu z Avstrijo leta 1923 na drugem mestu in leta 1924 na prvem mestu, nismo dosegli nikakega znižanja carine. Istotako tudi ne za mlevske izdelke in smo se morali omejiti na to, da smo vezali pribitek treh zlatih kron k carini na žito. Leta 1923 smo bili glede uvoza pšenice v Avstriji na prvem mestu, glede rži na sedmem mestu, pri ječmenu na tretjem mestu ter so bili pri obeh prvo imenovanih Čehi, dočim smo zopet pri koruzi na prvem mestu. Pri uvozu pšenične moke so na prvem mestu Madžari, na drugem mestu Čehi, potem Italijani in šele na četrtem mestu se nahajamo mi.

Sadje.

Glede sadja smo se omejili na prizadevanje za znižanje uvozne carine na sadje, ki se predeluje v industrijske svrhe za konzerve in smo tu dosegli znižanje za jabolka in hruške, ki se izvažajo a la rinfusa od 5 na 2 zlata dinarja ter za slive od 12 zlatih dinarjev. Pri ostalih vrstah sadja, to je pri namiznem sadju smo vezali postavke minimalne carine 5 zlatih kron za jabolka, hruške, češnje, višnje, kutne, marelice, dočim je za breskve ostala carina 8 zlatih kron. Pripomniti moram, da bo odločitev glede znižanja pogodbenih carine za namizno sadje padlo pri trgovski pogodbi z Madžarsko, ki so glavni interesi na uvozu namiznega sadja v Avstrijo. Tozadevna pogajanja so se vršila paralelno z nami in so bila koncem julija za mesec dni prekinjena ter se bodo šele sedaj nadaljevala. Izvoz našega sadja v Avstrijo je od leta 1923 do leta 1924 nazadoval skoro za 50 milj. dinarjev. Leta 1924 je znašal izvoz svežih jabolk v Avstrijo 23 milj. dinarjev ali približno 80% celokupnega izvoza jabolk, dalje svežih češpelj 12,2 in suhih pa 32,8 milj. dinarjev.

Ostale vrste blaga.

Uvoz mleka in jaje, ki se nahajajo po izvoznih statistiki v prometu z Avstrijo na petem mestu, je carine prost. Srečujemo se pa na avstrijskem tržišču z vedno močnejšo konkurenco rumunskega, poljskega in madžarskega blaga.

Svinec izvažamo v Avstrijo kot surovino in sicer pretežno iz Slovenije ter smo v tem predmetu leta 1923 z 52 miljoni, leta 1924 pa že z 98 milj. dinarjev aktivni ker znaša uvoz industrijskih izdelkov iz svinca iz Avstrije leta 1923 le 10, leta 1924 pa že samo 5,9 milijonov Din.

Interesanten pa je oplemenitilni promet, ki ga vrši Avstrija z našo konopnino in lanom. Konopnine smo izvažali v letu 1923 v Avstrijo za 42, leta 1924 pa za 50 milijonov dinarjev, dočim smo uvozili izdelkov iz konoplje in lanu v letu 1923 za 39 milijonov dinarjev, leta 1924 pa za 47 milijonov Din, tako, da smo samo s 3 milijoni dinarji aktivni.

Volne se je prodalo v Avstrijo za 45 milijonov dinarjev, dočim znaša vrednost uvoza volnenih izdelkov 157 milijonov in smo torej za 104 milijone pasivni. Nadalje smo pasivni v prometu s kožami in izdelki iz kože za 91 milijonov, pri izdelkih od lesa za 30 milijonov, pri neorganskih spojinah za 16 milijonov, najbolj pa v bomževini (451 milijonov) in pri železu (446 milijonov).

Carine prosti predmeti.

Treba je tudi vpoštevati dejstvo, da je veliko naših poljedelskih in živilorejskih produktov, za katere se pri uvozu z Avstrijo sploh ne plača nikaka uvozna carina, ker so že pri avtonomni tarifi, torej tudi za nepogodbene države carine prosti. Med temi predmeti je predvsem omeniti koruzo, katere izvozna vrednost iz Avstrije je znašala preteklo leto 285 milijonov dinarjev, dalje krompir, ki smo ga izvozili za 5,8 milijonov dinarjev, potem mnoge vrste semen, žive čebele v panjih, perje, čreva, loj, laneno olje, repično olje, premog, rude, žgane in mlete prsti, nekatere vrste strojilnih ekstraktov, sirova slama, staro in surovo železo, apno, kalcinirana glina, med njimi alkohol, zdravilna zelišča navadni brusni kamen, kalcijev cianamid, ker pridejo vsi kot izvozni predmeti iz naše države v Avstrijo v poštev. Zadnje našti predmeti so svobodni od carine na podlagi trgovskih pogodb Avstrije z drugimi državami, kar pa pride nam kot pogodbeni državi avtomatično in brez specijelnih kompenzacij v dobro.

(Dalje sledi.)

Izterjavanje davkov.

V zadnjem času so davčni zastanki v Sloveniji vsled visokih davčnih predpisov, katere povzročajo preobčutna davčna merila, narasli tako, da je finančna delegacija odredila z okrožnico, katero smo pred kratkim v izveščku priobčili, poostreno izterjavanje davkov. Ta odredba je gospodarske kroge ne malo vznemirila, ker bi izterjanje celotnega zaostanka marsikateremu trgovcu in obrtniku prizadelo tako trd udarec, da bi ga mogel prenesti le z velikimi žrtvami, katere bi čutil celo vrsto let. Zaradi tega se je vršil dne 1. septembra t. l. v dvorani Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani sestanek zastopnikov gospodarskih krogov, na katerem se je razpravljalo o izterjavanju davkov in med drugimi sklenilo, da se odpošlje k finančni delegaciji veččlanska deputacija, ki naj opozori g. delegata na težke posledice, katere utegne utegniti imeti poostreno izterjavanje davkov.

V odsotnosti g. delegata je sprejel deputacijo dvorni svetnik g. Bonač, ki je obljubil, da bo željo gospodarskih krogov sporočil g. delegatu, prosil pa je, da mu deputacija v zadevi stavi konkretne predloge. Zaradi tega je predsednik Gremija trgovcev v Ljubljani g. Stupica danes naslovil na g. dvornega svetnika pismo, v katerem med drugim izjava: »Namen deputacije je bil, da se zavzame za one, ki kljub najboljši volji trenutno ne morejo naenkrat poravnati svojih obveznosti, bodisi vsled izpremenjenih dohodninskih razmer ali slabe konjunktore ter poostrene konkurence, bodisi vsled izgub, katere povzročajo trgovini in obrti valovanje valute in druge najrazličnejše okoliščnosti. Posebno je treba vpoštevati dejstvo, da se je kupna vrednost dinarja tekom lanskega leta zvišala za 45% in letos za nadaljnjih 13% in da je v razmerju s tem padla vrednost nepremičnin in blagovnih zalog.

Nočemo in tudi ne moremo zagovarjati onih, ki leta in leta niso plačali beliča neposrednega davka, pač pa prosimo, da se s poostreno eksekucijo prizanese onim, ki so kazali dobro voljo in se več ali manj trudili, da zadostijo svoji dolžnosti. Bojimo se, da bodo tudi ti čutili posledice poostrene eksekucije. Za nje bo to tem bolj občutno, ker jim bodo narasli visoki stroški, ki bodo njihov položaj še izdatno poslabšali, če ne eksisten-

ce naravnost ogrozili, ako se jih bo primoralo, da realizirajo celo neobhodno potrebno obratno glavnico. Tega se tem bolj bojimo, ker od raznih strani čujemo, da se prošnje za odplačevanje davčnih zaostankov v obrokih skoro praviloma zavračajo tudi osebam, o katerih je notorno znano, da ne morejo plačati vsega zaostanka na enkrat. Da se te obvarje pretečnih stroškov in občutne škode, prosim v imenu gremija trgovcev v Ljubljani in v imenu drgh korporacij, ki so bile zastopane v deputaciji, da se likvidacija obstoječih zaostankov v ozira vrednih primerih postopoma izvrši.

V ta namen naj bi se za poravnavo dovolili splošni obroki po nastopnem načrtu:

1. Zaostanki do 1000 Din naj se poravnajo tekom štirih tednov;

2. zaostanki v višini 1000—10.000 Din naj se dovolijo trije zaporedni mesečni obroki od 1. oktobra 1925 naprej;

3. za vsote preko 10.000 Din naj se dovoli šest zaporednih mesečnih obrov od 1. oktobra t. l. dalje.

Davkoplačevalci, ki bi potrebovali dalekosežnejše ugodnosti, naj bi za nje prosili s posebnimi vlogami, v katerih naj bi izčrpno utemeljili potrebo daljših obrov.

Ako bi se davkoplačevalci dovoljenih splošnih rokov ne držali, naj finančna uprava zaostanek prisilno izterja le, ako bi kljub opozoritvi ostali v zaostanku s plačilom obroka nad štiri tedne po dospelosti. — Težko davki naj bi se sproti plačevali ob dospelosti.

Ako se te ugodnosti dovolijo, bi gospodarski krogi ne ugovarjali, da se od teh splošnih ugodnosti izvzamejo oni, ki tekom enega leta nazaj niso še prav ničesar plačali na davkih. Vse te naj bi se nakazalo, da vložijo posebne prošnje, ako hočejo postati deležni splošno priznanih ugodnosti.

Prosim Vas, gospod dvorni svetnik, da bi izvolili tolačiti te naše želje gospodu finančnemu delegatu in mu izvolili priporočiti, da z ozirom na razloge, ki so jih navajali ob sprejemu posamezni člani deputacije, naše želje v polnem obsegu upošteva.

Položaj usnjarske industrije.

Po objavi nove carinske tarife se je mislilo v krogih usnjarske in čevlarske industrije, da so minimalne carine za usnje in čevlje tako določene, da ima pričakovati domača industrija siguren razmah in da bo mogla uspešno konkurirati z inozemskimi tovarnami. Povišanje carin je pozdravila tako usnjarska, kakor tudi čevlarska industrija in se je smatralo, da bode zaščita zadostna, ako ne bi bila nova tarifa določila drugod višja bremena za usnjarsko industrijo.

Pri natančnem pregledovanju carinske tarife ni upoštevati samo carinskih postavk za usnje pri uvozu, ampak tudi vse postavke za one surovine, katere mora usnjarska industrija uvažati iz inozemstva. Sedaj se je pa pokazalo, da se je položaj poslabšal, da je za surovine, dele strojev in orodja, določena težkoča, ker so vsi poprej navedeni predmeti obteženi z izdatno carino, medtem ko je bilo poprej mogoče doseči carine prosti uvoz saj s posebnim dovoljenjem. Vse nadomestne dele za stroje, apreture in priprave je treba sedaj zacariniti. Mastila, barve, kisline in različne kemikalije je bilo poprej mogoče po nižji carini uvažati, zlasti pa inozemska strojila, medtem ko so vse tozadevne ugodnosti po novi tarifi ukinjene.

Usnjarska industrija mora pa skraj vse te predmete dobiti iz inozemstva, povšanje carin pomeni sedaj za industrijo dvig produkcijskih stroškov in s tem neugodnejši položaj napram inozemski konkurenci.

Poprej navedene povišbe uvoznih carin za usnje so se vsled tega večji del zopet napram tuzemski industriji paralizirale, ker ima industrija za surovine in polfabrikate plačevati carine, katere produkcijo neprimerno podraže.

Položaj za usnjarsko industrijo tedaj nikakor ni tako ugoden, kakor bi bil presojati po površnem pregledu carinskih postavk za usnje. Povišanje produkcijskih stroškov pomeni pa podraženje usnja in vsled tega tudi podraženje čevljev, vsled česar je tudi čevlarska industrija pri tozadevni škodi soudeležena; obe industriji morate tedaj želeči, da se dajejo olajšave pri uvozu surovin in polfabrikatov. Le ko bode domača industrija v položaju, da bo producirala bolj poceni kakor sedaj, in le tedaj, ko bo to omogočeno, bo sedanjo carinsko tarifo smatrati saj za deloma zadovoljivo. Neobhodno potrebne so olajšave pri uvozu surovin.

Splošnosti do danes ni natančneje znano, je-li so avstrijski zastopniki pri sklepu trgovinske pogodbe želeli kake ugodnosti glede carin za izgotovljene čevlje in izdelano usnje. Z znižanjem postavk ni razvoj naše usnjarske industrije pri sedanjih razmerah nikakor zasiguran.

Za razvoj industrije so merodajne splošne gospodarske razmere države, ne samo vprašanja, koja se razvijajo iz carinske tarife kot take. Pomanjkanje gotovine zabrani razvoj našega gospodarstva ravno tako, kakor dosedaj še ne stabiliziran dinar.

Za industrije, koje se še le razvijajo, so omenjena vprašanja zelo važna, pri pomanjkanju gotovine se je kupna moč prebivalstva vedno bolj skrčila in po nestabilni valuti je vsaka kalkulacija onemogočena, kar pride tembolj v poštev pri usnjarski industriji, pri koji traja proizvodnjam neprimerno dolgo in leži v surovinah prav visoko vreden kapital.

Naši merodajni krogi so spoznali sedaj, da trpi vse narodno gospodarstvo pod neurejeno in nestalno valuto in so ob priliki zadnjega skoka dinarja z uspehom posredovali, da se dvig dinarja vrši le polagoma in postopno. Naša drugače zdrava usnjarska industrija pozdravlja tozadevno posredovanje vladnih krogov in izraža le željo, da naj bi ti krogi pri vprašanju glede uvoza surovin, ki uživajo povsod drugod prostost uvozne carine, tudi podpirali stremljenje industrijskih krogov.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO

IZVRSNO

Kolinsko Clkorijo
domači izdelek.

Trgovina.

Uzance za trgovino s svečami. Pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo se je vršila v četrtek dne 3. t. m. anketa za določitev uzanc za trgovino s svečami. Ankete so se udeležili večji domači producenti sveč. Izdelal se je načrt, ki se bo po definitivni redakciji predložil ministrstvu za trgovino in industrijo v odobritev. Anketo je vodil zbornični tajnik g. dr. Ivan Pless. Na anketi je sodeloval tudi tajnik ljubljanske borze g. dr. M. Dobrila.

»Slojake in Untereigeri.« Ponovno smo v našem listu že poudarjali, da naj trgovci vsaj od svojih dobaviteljev zahtevajo, da jim le-ti dopisujejo v slovenskem ali srbohrvatskem jeziku. Slovenski trgovec naj vsaj od onega, kateremu daje lepe dobike, zahteva, da spoštuje njegov jezik in da ne žali njegova nacionalna čustva. Kakor pa bi bilo poniževalno, ako trpimo, da se prezira naš jezik in se nam piše v tujem, ravnotko in še bolj poniževalno je, ako sami uporabljamo odnosno ako trpimo, da se uporablja v dopisih na nas spakedranke in tužke. Beogradska tekstilna industrija d. d., Beograd, je poslala neki naši tvrdki račun, v katerem no navedeni predmeti z nazivi, kakor: »Slojanker«, »Untereigeri« itd. Računu je dodan še listek, kjer tvrdka naznanja, da »Reste porudžbine sledje. — — — Znano je, da imamo uprav med komercialnim uradništvom veliko brezposelnost in to tako pri nas, kakor v Beogradu. Kdor išče danes uradnika, si ga bo prav lahko našel in menimo, da bi se pač lahko zahtevalo, da večje industrijsko podjetje v Beogradu nastavi uradnika, ki bo poznal domače, pa bodi to slovenske ali

srbohrvatske izraze za predmete, ki jih podjetje proizvaja. Domače tvrdke naj bi dopise v takem žargonu zavračale in dopisnika primerno podučile!

Izvoz lesnega materiala za lesene zabojne v Ameriko. Neka velika ameriška tvrdka potrebuje za svojo tovarno velike množine lesnega materiala za zabojne. Interesenti, ki bi se zanimali za to dobavo, naj pošljejo svoj natančen naslov Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki bo potem poslala skupno naslove vseh priglasičencev trgovski agenciji na Dunaj, katera je zanje zaprosila.

Trgovinska pogajanja s ČSR. V trgovinskem ministrstvu se je sestavila komisija strokovnjakov, da proučijo projekt trgovinske pogodbe s Češkoslovaško. Naša delegacija bo vodila pogajanja s Čehoslovaki v Bratislavi sredi tega meseca. Naš delegat je dr. Milan Todorovič.

Madžarska trgovinska pogodba z Italijo. Pred kratkim med Italijo in Madžarsko sklenjena trgovinska pogodba, ki pa čaka še ratifikacije, bazira na delni uporabi principa največje pogodnosti. Le-ta se razteza na skoro ves izvoz Madžarske v Italijo, v katerem so najvažnejši predmeti žito, moka, sladkor, živa, vozna in klavna živina, predelano meso, kakor tudi gospodarski in električni stroji. Razen tega zagotavlja pogodba Madžarski carinske olajšave pri uvozu mineralne vode, predmetov iz kavčuka in vina v Italijo. Italija dobi razen uporabe principa največje pogodnosti posebne carinske olajšave za sadje, olje, sardine, tunino, luščen riž, močna vina in razne druge predmete, predvsem najtežje in najdragocenejše vrste.

Trgovski promet med Poljsko in Sovjetsko Rusijo se je gibal v prvem polletju 1925 v precej ozkih mejah. Iz Rusije je odšlo na Poljsko 443 z blagom naloženih vagonov, iz Poljske v Rusijo pa celo samo še 222 vagonov. Transitni promet v smeri proti Rusiji je znašal 226 vagonov, v obratni smeri pa 552. Poljska je eksportirala v Rusijo v prvi vrsti sladkor, poljedelske stroje in železnino, Rusija pa na Poljsko in čez Poljsko rudo, jajca, perutnino, les, kože in ribe.

Konkurzni oklie. Razglašen je konkurz: 1. O imovini Mihaela Schmidta, trgovca na Dunaju VII. Neubaugasse 7. 2. O imovini Francea Bodlaja, posestnika in trgovca v Kregarjevem št. 13 pri Kamniku. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Kamniku, dne 10. septembra 1925. Oglasitveni rok do dne 15. oktobra 1925. 3. O imovini neprotokoličnega trgovca Josipa Molka v Metliki. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Metliki dne 19. septembra 1925 ob desetih. Oglasitveni rok do dne 1. oktobra 1925.

Industrija.

Tovarna nogavic in pletenin M. Franzl in Sinovi, Ljubljana, Privoz 10 obstoja že 37 let in uspehe tega svojega dolgoletnega delovanja nam kaže na letošnjem velesejmu v paviljonu »J«, kjer vidimo razstavljene krasne izdelke, tako jumperje, bluže, nogavice, plete itd. Tvrdka M. Franzl & Sinovi je najstarejša slovenska tvornica pletenin in njeni izdelki so res prvovrstni. Kako priljubljeni in splošno vpeljani so ti njeni izdelki, dokazuje, da nosi tudi prestolonaslednik Petar obleko Franzlovih pletenin, in da velik del Slovenije kakor tudi naših južnih pokrajin v Srbiji krije svoje potrebščine v pletilni stroki pri tej tvrdki.

Češkoslovaško rudarstvo 1924. Češkoslovaški statistični urad objavlja statistiko rudarstva Češkoslovaške v letu 1924. iz katere je razvidno, da je bilo v prejšnjem letu v obratu 432 rudnikov in premogovnikov, od premogovnikov 143 za črni in 217 za rjavi premog. Skupna vrednost v letu 1924. izkopanih mineralij je znašala 3464 milijonov Kč. Od tega je odpadlo 1953 milijonov na črni in 1364 milijonov na rjavi premog, 67 milijonov na železno rudo, 36 milijonov na sol, 14 milijonov na srebne rude, 10 milijonov na surovo olje in okrog 5 milijonov na zlato rudo. V celem se je izkopal 204 milijone centov rjavega premoga, 151 milij. cent. črnega premoga, 11 milijonov centov železne rude, 1 milijon centov soli, 155.814 centov srebne rude in 340.070 centov zlate rude. Pri tej produkciji vporabljeni material je reprezentiral vrednost 698 milijonov Kč. Za-

poslenih je bilo 129.364 delavcev in predelavcev, od tega 56.18% pri pridobivanju rjavega in 35.26% pri pridobivanju črnega premoga, 3.79% pri pridobivanju železne in 1.63% pri onem srebrne rude. Surovega železa se je proizvedlo iz rud 9 milijonov centov. Od tega se je porabilo 1 milijon centov za lito železo, 8 milijonov pa za pridobivanje jekla in kovnega železa ter 62.100 centov za legure surovega železa. Koksa se je proizvedlo 22 milijonov centov, briketov iz rjavega premoga 1.7 milijona centov, iz črnega premoga pa 0.7 milijona centov. Zlata se je pridobilo le 280.271 kg v vrednosti 6.2 mil. Kč, srebra pa 22.785.138 kg v vrednosti 15 milijonov Kč.

Davki in takse.

Izterjavanje davkov. — Na podlagi alarmnih vesti, ki krožijo v zadnjem času v naši javnosti o brezobzirnem izterjavanju davčnih zaostankov, se je pred kratkim vršil sestanek gospodarskih krogov v Ljubljani, na katerem se je izvolila posebna deputacija, ki naj predloži g. finančnemu delegatu težak položaj gospodarskih krogov in ga prosi, da izterjavanje omili, odnosno dvoli postopno likvidacijo davčnih zaostankov. V odsotnosti g. delegata je sprejel deputacijo dvorni svetnik Bonač, kateremu so posamezni člani deputacije razložili dejanski položaj in ga prosili, da o njem informira g. delegata. G. dvorni svetnik Bonač je obljubil, da bo sporočil želje deputacije g. deledatu in ga naprosil, da nudi deputaciji priliko, da svoje tež-

nje g. delegatu osebno utemelji in sliši njegov odgovor.

Donos neposrednih davkov v mesecu juniju t. l. — V mesecu juniju t. l. se je pobralo v naši državi 103.600.566 Din neposrednih davkov in sicer na Hrvatskem in v Slavoniji 19.936.757 Din, v Bosni in Hercegovini 9.539.775 Din, v Vojvodini 31.636.288 Din, v Sloveniji 14.360.941 Din, v Dalmaciji 3.648.650 Din in v Srbiji 24.478.144 Din. Od teh zneskov odpade na davek na poslovni promet 11.354.099 Din, od katerega je plačala Hrvatska in Slavonija 2.610.368 Din, Bosna in Hercegovina 888.103 Din, Vojvodina 2.893.592 Din, Slovenija 2 milijona 509.640 Din, Dalmacija 208.021 Din, Srbija 2.244.374 Din.

Carina.

Carinski prejemki v II. desetini meseca avgusta t. l. V II. desetini meseca avgusta t. l. se je v naši državi pobralo 60.810.543 Din carine. Največ so pobrale carinarnice: v Beogradu 15.742.959 Din, v Zagrebu 11.388.406 Din, v Ljubljani 4.836.969 Din, v Mariboru 3.353.722 Din, v Novem Sadu 3.152.026 Din, v Subotici 3.135.165 Din in v Sarajevi 2162. Od ostalih carinarnic so pobrale v Sloveniji največ carinarnice v Gor. Radgoni (107.034 Din), na Raketu 206.093 Din in na Jesenicah 435.243 Din.

Carinski aggio v Italiji. Italijanski finančni minister je določil za carinska plačila od 31. avgusta do 6. septembra aggio v iznosu lir 521. (100 lir nominalne carine in 421 lir tečajnega dodatka).

3 velike prednosti ima

TERPENTIN ZLATOROG MILO

- 1.) Izborna kakovost.
- 2.) Hitra razprodaja.
- 3.) Zadovoljnost odjemalcev.

Denarstvo.

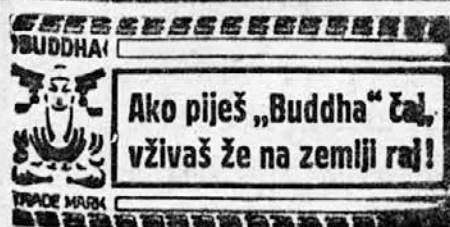
Naredba za zaščito lire. Italijansko finančno ministrstvo je za pobijanje špekulacije z liro izdalo posebno naredbo, ki med drugim določa naslednje: 1. Inozemskim financierom se ne smejo dajati nikakoli lirske krediti več. 2. Lirske menice, ki jih izstavijo inozemske tvrdke na tvrdke v Italiji, s katerim so v zvezi, se tam ne smejo eskomptirati. 3. Izplačila v lirah na račun inozemskih kreditnih zavodov brez odgovarjajočega kritja v devizah so prepovedana. Obstoja dolžnost držati finančno ministrstvo na tekočem o vseh reportirnih operacijah za devize z navedbo drugega kontrahenta. 5. Revizija eksportnim tvrdkam dovoljenih kreditov, da se ti krediti ne zlorabijo v ta namen, da se te zavarirajo za prodajo v inozemstvo pridobljene devize. 6. Prepoved prodaje italijanskih deviz brez takojšnjega kritja v lirah. Bankam je vrhutega sporočeno, da bi imelo zanje težke posledice, ako bi se teh predpisov ne držale.

Kreditna kriza madžarskega zasebnega gospodarstva. Po uradnih vestih iz Budapešte kaže, da je radi sanacijske akcije izzvana kreditna kriza v madžarskem zasebnem gospodarstvu sedaj prekoračila svoj višek in se obrača na boljše. Konkuzi in prisilne poravnave, ki so se mesečno od januarja do maja povprečno potrojile, padajo, tako da je njih število v avgustu padlo pod stanje v januarju.

Ogrska narodna banka je dobila iz Amerike obvestilo, da je za ogrska poštežna mesta dovoljeno investicijsko posojilo petih milijonov dolarjev na razpolago. To je prvo posojilo na dolg obrok, ki ga je dobila Ogrska iz inozemstva po sanacijskem posojilu.

Češkoslovaška je Ameriki veliko dolžna. Nastale so difference in bo odpotovala v svrhu dogovora posebna češkoslovaška delegacija v Washington. — V juliju je eksport železa in železnine iz Češkoslovaške narasel od 150.000 na 500.000 meterskih stotov, v vrednosti pa za 31 milijonov kron. — Čehi so pričeli s Poljaki pogajanja glede skupne določitve cen za železo in železne izdelke.

Grške finance v prvem četrtletju tekega gospodarskega leta so bile tele: Rednih dohodkov je bilo 1.100.000.000 drahem, lani v istem času pa 805.000.000. Ta izredni povišek je povzročil v prvi vrsti po višjih indirektnih davkih in po monopolih. Finančni minister pravi, da se bo končalo letošnje gospodarsko leto z velikim prebitkom. Dohodkov za kritje javnega dolga je bilo letos za 489 milijonov drahem več kot lani = 47%.

Ako piješ „Buddha“ čaj, vživaš že na zemlji raj!

Jesenski Mednarodni velesej v Pragi
6. do 13. septembra 1925.

Središče srednjeevropske trgovine in industrije

Posebna jugoslovska razstava

50 % znižana vožnja na čehoslovaških in jugo. železnih.

25 % znižanja na avstrijskih železnih.

Bezplačni vizum za potovanje na Čehoslovaško.

Pojasnila in legitimacije daje: Čehoslov. konzulat, Ljubljana in Aloma Company, Ljubljana.

RAZNO.

Odlični gosti na velesejmu.

Včeraj si je sejem ogledal predsednik Narodne skupščine gosp. Marko Trifkovič, ki je prispel z Bleda v spremstvu svojega sina. Predsednik je z največjim zanimanjem pregledal vse izložbe. Po sejmišču so ga spremljali veliki župan dr. Vilko Baltič, predsednik velesejma Fran Bonač, ravatelj velesejma in belgijski konzul Milan Dular, predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo Ivan Knez ter zbornični tajnik dr. Ivan Pless in mu med pregledovanjem izložb obrazložili današnje težavne prilike naše trgovine in obrti, premajhno zaščitno carino, skrajno neugodno trgovinsko pogodbo z Avstrijo ter mu dali tudi nekaj podatkov o izvozu nekaterih naših predmetov. Gosp. predsednik je pokazal polno razumevanje za ta vprašanja in je obljubil, da bo težnje naših gospodarskih krogov podpiral kolikor je v njegovih močeh. Naglašal je tudi, da je v parlamentu žal preveč politike in manj gospodarskega dela. O velesejmski prireditvi se je izrazil jako pohvalno. Sejmišče je obiskal včeraj tudi naš poslanik v Washingtonu dr. Tresić-Pavičić, ki se je zanimal zlasti za to, kaj se v Sloveniji vse producira.

Obisk velesejma. Deževno vreme zadnje dni ni vplivalo slabo na obisk, ki je bil tudi ta dva dni zelo velik. Prispelo je mnogo trgovcev iz Zagreba, Beograda, Sarajeva, Splita, Novega Sada, pa tudi mnogo inozemcev. Največ jih je bilo doslej iz Avstrije, (zlasti dobro zastopana sta z Dunaja in Graeca), iz Nemčije, iz Italije in Madžarske, mnogo tudi iz Bolgarije in Grčije. Iz Soluna je posetil sejm eden izmed največjih odnošnih veletrgovcev, ki se je zanimal za najrazličnejše izdelke naše industrije, osobito za lesne izdelke, emailirano posodo, otroške postelje itd. Največji naval se pričakuje za nedeljo, ponedeljek in torek.

Naše cigarete v inozemstvu. Uprava državnih monopolov je pripravila večjo količino cigaret »Jadrani«, »Kosovo«, »Šumadija« in »Vardar« v luksuznih škatlicah, ki jih razstavi na velesejmi v Pragi in Lvovu.

Ustanovitev jugoslovanskega konzulata v Rimu in Pireju. Zunanje ministrstvo je odredilo, da se ustanovi jugoslovanski konzulat v Rimu in Pireju.

Jugoslovanska delegacija za Washington. Jugoslovanska delegacija za medparlamentarno konferenco v Washingtonu je sestavljena takole: Od večine gredo v Washington: radikala dr. Velizar Janković in Ljuba Nešić ter radičevac Nikola Precca. Od opozicije pa demokrat dr. Voja Marinković in samostojni demokrat dr. Srdjan Budisavljević. V Ameriko odpotujejo med 13. in 15. septembrom.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo opozarja na čudne razmere, ki še danes, v sedmem letu po končani vojni, vladajo pri nas glede zaposlenja potnikov, pri katerih se ne gleda popolnoma nič na kvalifikacije, temveč se jemljejo kot taki celo operni pevci. — Brez ozira na to, da na eni kot drugi strani pri takih razmerah trpi ugled, povdarjamo samo dejstvo, da na ta način naša trgovina ne bo prišla nikdar do konsolidacije; zato je pričakovati, da podjetniki to uvidijo. — Odbor.

Prebivalstvo in produkcija Avstralije.
Konec marca je znašalo po uradni statistiki število prebivalstva v Avstraliji 5,904.592 duš, torej komaj polovico toliko, kakor v Jugoslaviji. Skupna vrednost produkcije v letu 1924. pa je dosegla 394,220.000 funtov šterlingov. Fikalna industrija je bila pri tem udeležena s 132,392.000, živinoreja s 104,493.000, poljedelstvo z 81,125.000, mlekarstvo z 42,112.000, rudarstvo z 22,232.000 in gozdarstvo z ribarstvom z 11,866.000 funtov šterlingov.

Položaj nemškega eksporta piva. Izvoz nemškega piva kaže od zaključka vojne stalno poraščajočo tendenco, dasi je v prošlem letu še vedno zaostajal za predvojno količino. Za letošnje leto se je pričakovalo, da bo izvoz znašal okrog enega milijona hektolitrov, a so se v zadnjih mesecih izgledi zmanjšali. Napram predvojni dobi so se razmere glede izvoza piva znatno izpremenile. Izvoz piva v sodčkih, ki je preje igral važnejšo vlogo, kakor izvoz piva v steklenicah, je sedaj razmeroma zelo padel. — Eksport piva v sodčkih je znašal leta 1913. 667.000 hl, v steklenicah pa 274.000 hektolitrov. Leta 1924. je znašala številka za pivo v sodčkih samo 80.000 hl, v steklenicah pa 375.000 hl. To izpremembo je povzročilo dejstvo, da so uvozne države zelo dvignile produkcijo piva, konsum piva pa omejile. K temu prihaja še izpad Amerike. Izvoz piva v sodčkih se je mogel razširiti, ker kažeta glavna odjemalca Britska in Nizozemska Indija povečan konzum. Inozemska konkurenca pa se čuti tudi pri stekleničnem pivu vedno huje. Nemški lastni stroški so deloma višji, kakor pa oni konkurenčnih držav in prinaša inozemska kupčija le malo dobička.

Ljubljanska borza.

Petek 4. septembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 77; zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 201, bl. 204; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 225, bl. 240; Merkantilna banka, Kočevje den. 101, bl. 102, zaklj. 101; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 914; Kreditni zavod za trg. in industrijo, Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 81; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana bl. 360; Združene papirnice Vevče, Goricanje in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom, Zagreb den. 38; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180.

Blago: Testoni, monte, fco Postojna, 7 vag. den. 550, bl. 550, zaklj. 550; madrieri, 75/220, od 4—8 m, I., II., III., fco meja den. 575; črni bor-bordonali, 3—8 m dolž., 30/30 do 50/50, fob Gruž bl. 650; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco Podbrdo den. 22; pšenica bačka, fco nakladalna postaja bl. 250; pšenična domača, fco Ljubljana den. 255; oves slavonski, par. Ljublj., 30 q, den. 170, bl. 170, zaklj. 170; koruza slav., par. Ljubljana, 70 q den. 216, bl. 216, zaklj. 216; koruza slavonska, fco Postojna, 1 vag. den. 224, bl. 226, zaklj. 224; laneno seme, fco Ljubljana den. 540; fižol mandolon, b/n, fco Postojna trans., 1 vag. den. 375, bl. 385, zaklj. 375.

TRŽNA POROČILA.

Cene živine, telet in prašičev dne 2. septembra 1925 v Ljubljani. Voli debeli za kg žive teže 8.75—9 Din, voli rejeni 8

do 8.50, voli za vprego po sposobnosti 7—8; biki debeli 8—9, biki lažji 7—8; krave rejene 7.50—8, krave klobasariče 4—4.50; telice rejene 8—9; teleta težja debela 12.50—13, teleta rejena 12 do 12.20; prašiči peršutariji 13—14. Plemenški prasci za komad po 150—250 Din. Današnji sejem je bil srednje obiskan. Primanjkovalo je rejene živine, za katero se je zelo povpraševalo. Isto je s teleti in prašiči. Cene so primeroma s prejšnjimi meseci precej narastle, a je vseeno pomanjkanje tega blaga. Cene so, kakor vse kaže, sedaj na višku in ni pričakovati kakšnega zvišanja zato, ker bo odslej vedno več rejene živine na razpolago, tako da imamo sedaj poprej računati 4 padcem nego z dvigom cen.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 28. avgusta 1925 se je pripeljalo 125 svinj, 4 koze in 1 ovca, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 106—125 Din, 7—9 tednov 250—275; 3—4 mesece stari 300—350, 5—7 tednov 380—450, 8—10 mesecev 650—750; 1 leto 850—900, 1 kg žive teže 12—14.50, 1 kg mrtve teže 15—17.50 Din. Prodalo se je 102 komadov.

Zagrebski tedenski sejem (2. septembra). Dogon živine obilen. Promet živih. Največ se je kupovalo volov in telet za Avstrijo, dočim so italijanski kupci kupovali konje. Tudi kupci iz Slovenije so nakupovali mnogo konj. Nekatere kategorije živine so se podražile za 50 do 1 Din pri kg. Cene za kg žive teže: junice I. 8—9, II. 6.50—7.50, junci I. 10—11, II. 9—10, krave I. 8—9.50, III. 2.75—5, voli I. 9.50—10.50, II. 8.50—9, III. 7—8, bosanski voli I. 9.25—10, II. 7.50—8.50, III. 6—7, teleta 13—14, svinje nepitane domače 14—15 (zaklane nepitane domače 18.50—19), prasci do 1 leta 11.75 do 13.50, nad 1 letom 13.50—14.50 Din. Konji: 2000—7000 Din za komad po kakovosti. Krma: detelja in lucerna 100, seno I. 70—75, II. 50—70, olava 50—100, krmna slama 75—80 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (2. septembra). Ameriški tečaji so zopet nižji zaradi večjih dovozov iz severozapada. V Kanadi se žetveni izgledi dalje ugodno presojajo. Tudi argentinska in indijska poročila se glase zadovoljivo. Na dunajskem trgu se je kupčija zmanjšala. Notirajo za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine; pšenica: domača 37—39, s Potisja 43—45; rž: domača 28—29; ječmen: domači 33 do 42, slovaški 41.50—46; turščica: 31 do 32; oves: domači 27—28.50; pšenična moka 0: domača 72.50—76.50, madžarska 72—74.50, ameriška (zacarinjena) 83—85 šilingov.

Poslušaj, bebica moja!

Da je perilo lepo bleščeče in ima prijeten vonj, se mora prati vedno le z „GAZELA“ milom, ki je najboljši domači izdelek.

GAZELA MILO

Priporoča se skladišče galanterijske, modne in kratke robe

Demšar & Osenar
LJUBLJANA
Kolodvorska ulica 35

Najboljše PFAFF

šivalne stroje in

P U C H kolesa H

po ugodnih cenah in plačilnih pogojih priporoča

IGN. VOK

Ljubljana - Sodna ulica št. 7

Trgovci! Pri tvrdki Obrtniki!

Josip Petelinc

Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob Vodi

dobite vse potrebščine za šivilje, krojače in sedlarje na veliko in malo po najnižji dnevni ceni.

Pozor! Slab čevelj Pozor!

pomeni za Vas bolečine, izdatke za sredstva proti kurjim očesom itd., popravila in Vam napravi življenje mučno!

Dober čevelj

napravi Vaše življenje prijetno, varuje zdravje in prihrani denar!

Zahtevajte zato povsod čevlje od

CARL POLLAK D. LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠTEV. 68.

ki so po anatomske principih, specijelno za tukajšnje nošenje, iz la materijala lastnega izdelka po nizkih cenah v prvovrstni izdelavi narejeni.

Ne zamudite naše reklamne prodaje samo še za časa sejma od 7. ure zjutraj do 8. ure zv. brez presledka.

Ob nedeljah in praznikih! — Po lastni ceni! — Cene za 1 par: Din 140.—, 160.—, 162.—, 164.—, 170.—, 173.—, 175.—, 184.—, 194.—.

Pozor na naše letake z natančnim cenikom!

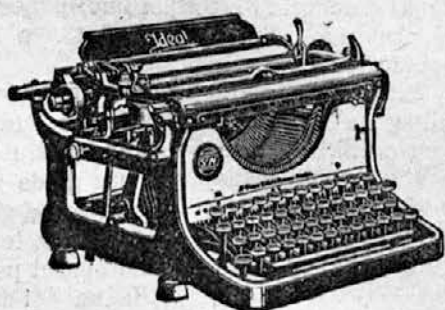
A. ŠIMENC

Industrija ščetarskih izdelkov

LJUBLJANA, Gosposka ulica 10

Trgovina: Resljeva cesta št. 2

Velesemenj paviljon „E“ 86

TELEFON 268
USTANOVLJENO LETA 1906

IDEAL

Ljubljana
Gradišče št. 10.

Najpopolnejši stroji.
Vsak kupec najboljša referenca. — Tudi na obroke dobavi tvrdka

THE REX CO.

ERIKA

Zagreb
Duga ulica 32

Prva žebliarska in železoobrtina zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice
Žebli za ladje, črni ali pocinkani
Žebli za zgradbe, les itd.
Žebli za čevlje
Spojke za odre in prage

Spojke za ladje in splave
Železne brane
Zobje za brane
Kljuke za podobne, zid, cevi, žlebove itd.
Vijaki z maticami

Podložne plošče
Matice
Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd.
Vijačni čepi
Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje. Prodaja se samo na debelo trgovcem.

TEODOR KORN

kleparstvo, kovinarstvo, vodno instalacijsko podjetje, industrija pločevinastih izdekov, čistih kakor litografi-ranih

LJUBLJANA

Poljanska cesta št. 8

Posetite razstavo v paviljonu „L“!

Cene najnižje!!!
Delo strogo solidno!!!

Inhalacijski aparat

„Augolator“

izvrstno zdravilno sredstvo pri vseh boleznih sapnih organov. — Zahtevajte še danes brezplačnih prospektov. Oglejte si razstavo na velesojmu

paviljon G 342.

Razpošiljalnica - Augol -

Generalno zastopstvo za S. H. S. Jože Čebulj, Jesenice, Gor., Slovenija.

AVTO

benzin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi

JUGO-AVTO. d. s. o. z. v Ljubljani.

Priporoča se

tovarna perila

TRIGLAV

LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8
[nasproti hotela „Štrukelj“]

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje

Ekstrakti in arome za nealkoholne pijače vseh vrst

Koncentrirani sadni eteri za aromatiziranje kandi-
dlov in sladčic

PRAVI MALINOVEC

Sadni grog (Punsch)

= Limonov sok =

priporoča:

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ul. 13

!! Zahtevajte cenike !!

IVAN PAKIŽ

LJUBLJANA, Stari trg 20

Ustanovljeno 1912 Ustanovljeno 1912

Velika zaloga stenskih ur in budilk iz svetovno znane tovarne z znamko „Junghans“. Vsokovrstne prečine: švicarske žepne ure, Velika izbira zlatnine in srebrnine, juvelov, jedilnega orodja, am. double-blaga itd. Najcenejši nakup!

Oglejte si zalogo na Ljubljanskem velesojmu Paviljon G. Prostor 305.

— kjer se prodaja na drobno in veliko —

Na debelo JADRAN Na debelo

izvozna in uvozna družba z o. z.

V LJUBLJANI

Veletrgovina s špecerijskim, kolonijalnim blagom in deželniimi pridelki

Brzjavlj: „JADRAN“, Ljubljana — Telefon Interurban št. 113

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. št. 24

Telefon št. 560

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Ustan. leta 1879. Telefon 553

Ključavničarstvo AVGUST MARTINČIČ

LJUBLJANA, Rimska cesta št. 14

Stalna zaloga štedilnikov v priznani vestni in solidni izvršitvi!

Prvo in edino podjetje za napravo jeklenih valčnih zastorov v Sloveniji.

Priporoča

napravo novih valčnih zastorov in popravilo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo solčnih plah, okrižij vsake vrste od priproste do najbogatejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča predpečnike iz železa in bakra.

Autogeno varenje in rezanje

Brodarsko akcionarsko društvo

Sedež: Beograd „OCEANIA“ Ravnateljstvo: Sušak
Glavno odpravnništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga
Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega	1. meseca
„Šibenika“	4.	„
„Sušaka“	10.	„
„Trsta“	18.	„

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelono, Valencijo, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Tenerife in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstidnevna trgovska proga za
Egejsko morje

iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruža za: Patras, Kalamato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravnništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Podružnice: Maribor, Kamnik, Novo mes.o, Ptuj, Rakek, Konjice, Slovenjgradec

Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi)

Kapital in rezerve nad Din 19,000.000.—

Ekspozitura: Prevalje

Brzjavke: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Jugoslovenska-češka tvornica bombažnih tiskanic, d. d.

Kranj

se priporoča za dobavo tiskanega in barvanega bombažnega blaga, nadalje flanele i. t. d.
Velesejm paviljon „J“.

FOX

čistilo za čevlje

je nedosežno v kvaliteti, brez konkurence v ceni, vodeča znamka velesejstva, konzervira usnje, daje barvo in blesk.

FOX

so priznane prvovrstni in najboljši spec. izdelki za usnjarsko in čevljarstvo industrijo.

FOX

se dobiva v vseh prikladnih trgovinah.

Generalna zaloga kraljevine SHS:

„AVALA“ d. z o. z., MARIBOR

Tržaška cesta 98 — Telefon 372.

Prijateljska zaloga:

B. PUTNIK I DRUG, BEOGRAD, Knez Miletina 3.

Zastopniki in zaloge v vseh večjih mestih naše kraljevine.

Zahtevajte oferte in vzorce.

Zahtevajte vedno in povsod samo FOX.

Paviljon „I“.

GONILNA JERMENA

prvovrstne in neprekosljive trpežnosti ter „Prima“ vosek za mazanje jermenov, nudi po najnižji konkurenčni ceni trdka

ČADEŽ & BRČAR

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 35

Zahtevajte cenik in vzorce!

Veletgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priloga

špecerijsko blago

raznoverstno žganje

moko in

deželne pridelke

raznoverstno

rudninsko vodo

Lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

šave s električnim

obratom.

CELENI NA RASPOLAGO!

Benzinmotor 3 H.P.

stoječi, brez pogreška, proda za 4.500 Din VILJEM BAUER, Krapina.

KJE SE KUPI?

Le pri trdki

Josip Petelin

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši živalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk Gritzner - Adler - Phoenix. Istotam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermenje, pnevmatika. Pouk o vazenju na stroj brezplačen! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Paviljon

„E“

štev. 90.

Colombo Ceylon Tea
„Adria“ prašek za pecivo
Vanilin sladkor

Naznanilo preselitve!

Naznanjam slavnemu občinstvu in svojim cenjenim odjemalcem, da sem preselil svojo dobro vpeljano

trgovino špecerijske in kolonijalne robe ter deželnih pridelkov

iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu v svoje lastne nanovo urejene prostore

nasprofi hotela Stare pošte v Kranju.

Priporočam se najtopleje za nadaljni obisk, obilna naročila ter cenjeno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

Ignac Andrašič
Kranj.

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA
J. KOSTEVC, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 4

Priporočam vse v to stroko spadajoče blago najboljše kvalitete, posebno pa priporočam izvanredno veliko zalogo raznih preprog domače industrije v Pirotu, ter drugih domačih tovarn ročnega in tovarniškega izdelka

Cene solidne! Postrežba točna!

Ustanovljena 1902. — Telefon št. 538. — Pošt. hran. rač. 11228

STARA TOVARNA NOGAVIC IN PLETENIN
M. FRANZL & SINOVI, Ljubljana, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Paviljon „I“, koja 570

Ustanovljeno leta 1888

Poštni predel 44
Telefon 425

Zaloga, strojenje, barvanje, izdelovanje

kožuhovine

ter nakup kož divjačine

LUDOVIK ROT, krznarstvo

Ljubljana, Gradišče, št. 7

Velepražarna kave Meznarič Rado, Maribor Glavni trg 21

Zahtevajte vzorce in cenike!